Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

17 ianuarie 2013 *

„Protecția consumatorilor — Practici comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori — Reglementare a unui stat membru care prevede o autorizare prealabilă pentru anunțarea soldurilor”

În cauza C-206/11,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Oberster Gerichtshof (Austria), prin decizia din 12 aprilie 2011, primită de Curte la 2 mai 2011, în procedura

Georg Köck

împotriva

Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, și domnii M. Ilešič, E. Levits, J.-J. Kasel și M. Safjan (raportor), judecători,

avocat general: doamna V. Trstenjak,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 iunie 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Köck, de E. Kroker, Rechtsanwalt;

— pentru Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb, de M. Prunbauer, Rechtsanwältin;

— pentru guvernul austriac, de A. Posch și de G. Kunnert, în calitate de agenți;

— pentru guvernul belgian, de T. Materne și de J.-C. Halleux, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de M. Owsiany-Hornung și de S. Grünheid, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 septembrie 2012,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 3 alineatul (1) și a articolului 5 alineatul (5) din Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale") (JO L 149, p. 22, Ediție specială, 15/vol. 14, p. 260, denumită în continuare „directiva").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Köck, pe de o parte, și Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb (Asociația privind protecția împotriva concurenței neloiale), pe de altă parte, în legătură cu anunțarea de către reclamantul din litigiul principal a unei „lichidări totale" a produselor sale, precum și de solduri, efectuată fără autorizația administrativă prealabilă necesară.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 În considerentele (8) și (17) ale directivei se arată:

„(8) Prezenta directivă protejează în mod direct interesele economice ale consumatorilor împotriva practicilor comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori. Astfel, directiva protejează în mod indirect și întreprinderile legitime împotriva concurenților care nu respectă regulile stabilite de aceasta, oferind astfel garanția unei concurențe loiale în domeniile pe care le coordonează. [...]

[...]

(17) Este recomandabil ca practicile comerciale neloiale în toate situațiile să fie identificate pentru a asigura o securitate juridică mai mare. În consecință, anexa I cuprinde lista completă a tuturor practicilor de acest fel. Acestea sunt singurele practici comerciale care pot fi considerate neloiale fără o evaluare de la caz la caz în conformitate cu dispozițiile articolelor 5-9. Lista poate fi modificată numai prin revizuirea directivei."

4 Articolul 1 din directivă prevede:

„Obiectivul prezentei directive este de a contribui la buna funcționare a pieței interne și de a realiza un nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind practicile comerciale neloiale care aduc atingere intereselor economice ale consumatorilor."

5 Articolul 2 din directivă are următorul cuprins:

„În sensul prezentei directive:

[...]

(d) «practici ale întreprinderilor față de consumatori» (denumite în continuare practici comerciale) înseamnă orice acțiune, omisiune, comportament, demers sau comunicare comercială, inclusiv publicitatea și comercializarea, efectuată de un comerciant, în directă legătură cu promovarea, vânzarea sau furnizarea unui produs către consumatori;

(e) «a denatura în mod semnificativ comportamentul economic al consumatorilor» înseamnă a folosi o practică comercială pentru a afecta apreciabil abilitatea consumatorului de a lua o decizie în cunoștință de cauză, determinându-l astfel să ia o decizie comercială pe care nu ar fi luat-o altfel;

[...]

(k) «decizie comercială» înseamnă orice decizie luată de un consumator cu privire la oportunitatea, modalitățile și condițiile cu privire la cumpărarea unui produs, efectuarea unei plăți integrale sau parțiale pentru un produs, păstrarea sau renunțarea la un produs sau exercitarea unui drept contractual în raport cu produsul; o astfel de decizie determină consumatorul să acționeze sau nu;

[...]"

6 Articolul 3 din directivă prevede:

„(1) Prezenta directivă se aplică practicilor comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori definite la articolul 5, înainte, în timpul și după o tranzacție comercială în legătură cu un produs.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului contractual și nici, în special, normelor privind valabilitatea, formarea profesională sau efectele contractelor.

[...]"

7 Articolul 5 din directivă prevede:

„(1) Se interzic practicile comerciale neloiale.

(2) O practică comercială este neloială în cazul în care:

(a) este contrară cerințelor diligenței profesionale

și

(b) denaturează sau poate denatura semnificativ comportamentul economic cu privire la un produs al consumatorului mediu la care ajunge sau căruia îi este adresată sau al membrului mediu al unui grup în cazul în care o practică comercială este orientată către un grup particular de consumatori.

(3) Practicile comerciale care pot denatura semnificativ comportamentul economic al unui grup de consumatori identificabil în mod clar deoarece aceștia sunt deosebit de vulnerabili la practica utilizată sau la produsul aferent datorită unei infirmități mintale sau fizice, vârstei sau credulității, într-o situație pe care comerciantul o poate anticipa cu ușurință, se evaluează din perspectiva membrului mediu al grupului. Această dispoziție nu aduce atingere practicii publicitare curente și legitime care constă în formularea unor afirmații exagerate sau care nu trebuie înțelese în sens literal.

(4) Sunt neloiale în special practicile comerciale care:

(a) sunt înșelătoare în sensul articolelor 6 și 7

sau

(b) sunt agresive în sensul articolelor 8 și 9.

(5) Anexa I conține lista practicilor comerciale considerate neloiale în orice situație. Lista unică se aplică în toate statele membre și poate fi modificată numai prin revizuirea prezentei directive.”

8 Articolul 11 din directivă prevede:

„(1) Statele membre asigură existența unor mijloace adecvate și eficiente de combatere a practicilor comerciale neloiale pentru a pune în aplicare respectarea dispozițiilor prezentei directive în interesul consumatorilor.

Aceste mijloace includ dispozițiile legale în baza cărora persoanele sau organizațiile care au, în conformitate cu legislația internă, un interes legitim în combaterea practicilor comerciale neloiale, inclusiv concurenții, pot:

(a) să intenteze o acțiune în instanță împotriva practicilor comerciale neloiale

și/sau

(b) să aducă practicile comerciale neloiale în atenția unei autorități administrative competente fie pentru a pronunța o hotărâre cu privire la reclamații, fie pentru a iniția procedurile judiciare corespunzătoare.

Fiecare stat membru trebuie să decidă pe care dintre aceste proceduri o va reține și dacă este oportun să permită instanțelor judecătorești sau autorităților administrative să recurgă în prealabil la alte căi de soluționare a reclamațiilor, inclusiv cele menționate la articolul 10. Consumatorii trebuie să aibă acces la aceste mijloace, indiferent dacă aceștia sunt pe teritoriul statului membru în care se află sediul comerciantului sau pe teritoriul unui alt stat membru.

[...]

(2) În cadrul dispozițiilor legale menționate la alineatul (1), statele membre conferă instanțelor judecătorești sau autorităților administrative, în cazul în care ele consideră că asemenea măsuri sunt necesare, ținând seama de toate interesele implicate și, în special, de interesul public, competențele necesare:

(a) pentru a ordona încetarea sau a institui proceduri legale corespunzătoare pentru un ordin de încetare a practicilor comerciale neloiale

sau

(b) în cazul în care practica comercială neloială nu a fost încă aplicată, dar este iminentă, pentru a ordona interzicerea practicii sau a institui procedurile judiciare corespunzătoare pentru un ordin de interzicere a practicilor comerciale neloiale,

chiar dacă nu există o dovadă a pierderii sau a prejudiciului real sau a intenției sau a neglijenței din partea comerciantului.

Statele membre dispun ca măsurile prevăzute la primul paragraf să fie adoptate prin procedură accelerată:

— fie cu efect provizoriu,

— fie cu efect definitiv,

înțelegând că fiecare stat membru trebuie să decidă pe care dintre cele două opțiuni o va reține.

De asemenea, statele membre pot acorda instanțelor judecătorești sau autorităților administrative competențe care să le permită, în vederea eliminării efectelor persistente ale practicilor comerciale neloiale a căror încetare a fost ordonată prin hotărâre finală:

(a) să solicite publicarea respectivei hotărâri în întregime sau parțial și într-o formă pe care ele o consideră adecvată;

(b) să solicite suplimentar publicarea unei declarații de corectare.

(3) Autoritățile administrative menționate la alineatul (1) trebuie:

(a) să aibă o structură asupra căreia să nu poată exista dubii cu privire la imparțialitate;

(b) să dețină competențele adecvate, în cazul în care hotărăsc cu privire la reclamații, pentru a monitoriza și a impune în mod eficient respectarea hotărârilor lor;

(c) să explice motivele hotărârilor lor.

În cazul în care competențele menționate la alineatul (2) sunt exercitate exclusiv de către o autoritate administrativă, motivarea hotărârilor trebuie comunicată întotdeauna. De asemenea, în acest caz trebuie prevăzute proceduri prin care exercitarea inadecvată sau nemotivată a competențelor de către autoritatea administrativă sau eșecul inadecvat sau nemotivat de a exercita competențele menționate pot face obiectul unei căi de atac judiciare.”

9 Articolul 13 din directivă are următorul cuprins:

„Statele membre stabilesc sancțiuni pentru încălcarea dispozițiilor de drept intern adoptate pentru aplicarea prezentei directive și iau măsurile necesare pentru a asigura punerea lor în aplicare. Aceste sancțiuni trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare.”

10 Anexa I la directivă enumeră practicile comerciale considerate neloiale în orice împrejurare, făcându-se referire în special la următoarele practici:

„[...]

(4) A afirma că un comerciant (inclusiv practicile sale comerciale) sau un produs a fost agreat, aprobat sau autorizat de un organism public sau privat, fără un temei real sau fără a îndeplini condițiile necesare pentru agrearea, aprobarea sau autorizarea obținută.

[...]

(7) Declarația falsă că un produs nu va fi disponibil decât pentru un interval de timp foarte scurt sau doar în condiții speciale pentru un interval de timp foarte scurt, pentru a determina decizia imediată a consumatorilor și pentru a-i priva de timpul de gândire necesar și de posibilitatea de a face o alegere în cunoștință de cauză.

[...]

(15) Comerciantul afirmă că este pe cale să își înceteze activitatea sau să își mute sediul fără a intenționa de fapt acest lucru.

[...]”

Dreptul austriac

11 Conform articolului 33a din Legea privind combaterea concurenței neloiale (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb), în versiunea aplicabilă în litigiul principal (denumită în continuare „UWG”):

„(1) În sensul prezentei legi federale, anunțarea unei vânzări a întregului stoc de mărfuri înseamnă toate informările publice sau alte comunicări destinate unui cerc mai larg de persoane, care sugerează intenția de a vinde cu amănuntul într-un termen scurt cantități mai mari de produse și, de asemenea, care sunt de natură să creeze impresia că agentul comercial este silit de împrejurări deosebite să vândă într-un termen scurt și, prin urmare, oferă produsele în condiții sau la prețuri extraordinar de avantajoase. [...]

(2) Cu toate acestea, în sfera de aplicare a articolelor 33a-33e nu intră informările publice și comunicările referitoare la soldurile de sfârșit de sezon, la vânzările sezoniere cu preț redus pentru lichidarea stocurilor, la vânzările efectuate înainte de inventar pentru diminuarea stocurilor și la alte vânzări promoționale similare curente realizate în general în sectorul de activitate respectiv și în anumite sezoane (de exemplu «săptămâna albă», «săptămâna paltoanelor»).

(3) Această dispoziție nu aduce atingere punctului 7 din anexă.”

12 Punctul 7 din anexa la această lege preia fără modificări punctul 7 din anexa I la directivă.

13 Articolul 33b din UWG prevede:

„Anunțarea unei vânzări a întregului stoc de mărfuri este permisă numai cu autorizația autorității administrative de circumscripție în a cărei rază teritorială este situată unitatea unde se realizează vânzarea respectivă. Solicitarea autorizației trebuie să se realizeze în scris și să conțină următoarele date:

1. produsele care urmează să fie vândute, grupate după cantitate, calitate și valoare comercială;

2. amplasarea exactă a unității unde se realizează vânzarea întregului stoc de mărfuri;

3. perioada în care trebuie să se desfășoare vânzarea întregului stoc de mărfuri;

4. motivele pentru care trebuie să aibă loc vânzarea întregului stoc de mărfuri, precum decesul proprietarului, încetarea activității comerciantului sau încetarea comercializării unei anumite categorii de produse, relocarea magazinului, dezastre naturale și alte motive similare;

[...]”

14 Articolul 33c din UWG prevede:

„(1) Înainte de a decide cu privire la cererea [de autorizare], autoritatea administrativă de circumscripție trebuie să solicite Camerei de comerț și industrie a landului în a cărui rază teritorială este situată unitatea unde se realizează vânzarea întregului stoc de mărfuri să își dea avizul în termen de două săptămâni.

(2) În termen de o lună de la primirea acestui aviz, autoritatea administrativă de circumscripție trebuie să emită o decizie cu privire la cererea de autorizare.

(3) Autorizarea este refuzată în cazul în care nu există motive în sensul articolului 33b punctul 4 sau dacă vânzarea nu urmează să fie anunțată pentru o perioadă continuă. În plus, autorizarea este refuzată în cazul în care vânzarea va avea loc în perioada cuprinsă între începutul penultimei săptămâni dinainte de Paști și de Rusalii, în perioada cuprinsă între 15 noiembrie și Crăciun sau dacă vânzarea trebuie să dureze mai mult de o jumătate de an, cu excepția cazului în care este vorba despre decesul unui comerciant, despre dezastre naturale sau despre alte cazuri care pot fi luate în considerare în mod similar. Dacă activitatea comercială nu s-a desfășurat cel puțin trei ani, autorizația se acordă numai în cazul decesului comerciantului, în caz de calamități naturale sau în alte cazuri care pot fi luate în considerare în mod similar.

[...]"

15 Articolul 33d din UWG prevede:

„(1) Orice anunț referitor la o vânzare a întregului stoc de mărfuri trebuie să conțină motivele pentru vânzarea într-un termen scurt, perioada în care trebuie să se desfășoare vânzarea întregului stoc de mărfuri și o descriere generică a produselor oferite spre vânzare. Aceste date trebuie să corespundă cu cele din decizia de autorizare.

(2) După expirarea perioadei de vânzare indicate în decizia de autorizare, este interzis orice anunț referitor la vânzarea întregului stoc de mărfuri.

(3) În perioada de vânzare indicată în decizia de autorizare, vânzarea produselor descrise în anunț este permisă numai în cantitatea precizată în decizia de autorizare. Este interzisă orice reaprovizionare cu produse din această categorie.

[...]"

16 Potrivit articolului 34 alineatul 3 din UWG:

„Împotriva persoanei care încalcă dispozițiile din prezenta secțiune se poate formula o acțiune în încetare și, în caz de vinovăție, o acțiune în despăgubire, fără a aduce atingere declanșării procedurii de urmărire penală. Acțiunea poate fi introdusă numai pe calea dreptului comun. [...]"

Litigiul principal și întrebarea preliminară

17 Domnul Köck, un întreprinzător particular stabilit în Innsbruck (Austria), a anunțat într-un ziar „lichidarea totală a stocului" de produse din magazinul său și a făcut publicitate în acest scop în fața magazinului său prin panouri și prin afișe lipite pe geam. Pe lângă expresia „lichidare totală de stoc", acesta a mai utilizat în anunț și formulări precum „Trebuie să dispară tot!" și „reduceri de până la 90 %". Domnul Köck nu a solicitat de la autoritatea administrativă de circumscripție (Bezirksverwaltungsbehörde) autorizația pentru anunțarea respectivei vânzări a întregului stoc de mărfuri.

18 Considerând că anunțul domnului Köck constituia „un anunț privind lichidarea totală a stocului" în sensul legislației naționale și că se încălcau dispozițiile articolului 33a și următoarelor din UWG prin faptul că anunțul nu a făcut obiectul unei autorizări administrative prealabile, Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb a sesizat Landesgericht Innsbruck cu o acțiune în încetare și pentru publicarea hotărârii judecătorești.

19 Întrucât această acțiune a fost respinsă, Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Oberlandesgericht Innsbruck. Această din urmă instanță a emis o ordonanță referitoare la măsurile provizorii prin care a admis cererea apelantei.

20 Domnul Köck a formulat recurs („Revisionsrekurs”) la instanța de trimitere împotriva ordonanței pronunțate de Oberlandesgericht Innsbruck.

21 Pe de o parte, astfel cum reiese din decizia de trimitere, procedura judiciară din cauza principală privește doar problema dacă domnul Köck dispune de o autorizație adecvată emisă de o autoritate administrativă. În cadrul acestei proceduri, controlul caracterului neloial al unei practici comerciale ar fi transferat de la instanțe la autoritățile administrative, fără a statua totuși *ex ante* că practica respectivă este neloială „în orice situație” în raport cu articolul 5 alineatul (5) din directivă.

22 Pe de altă parte, instanța de trimitere nu exclude faptul că, în conformitate cu directiva, interzicerea pe cale judiciară a unei practici comerciale poate fi considerată admisibilă numai în ipoteza în care decizia unei autorități administrative în această privință respectă ea însăși cerințele directivei menționate.

23 Apreciind că soluționarea litigiului principal depinde de interpretarea dispozițiilor directivei, Oberster Gerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 3 alineatul (1) și articolul 5 alineatul (5) din [directivă] sau alte dispoziții din [aceasta] se opun unei reglementări naționale care nu permite anunțarea unei vânzări a întregului stoc de mărfuri fără autorizația autorității administrative competente și care, prin urmare, trebuie să fie interzisă în cadrul unei proceduri judiciare fără ca instanța să mai fie obligată să verifice în această procedură caracterul înșelător, agresiv sau neloial al unei astfel de practici comerciale?”

Cu privire la întrebarea preliminară

24 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă directiva trebuie interpretată în sensul că se opune ca o instanță națională să dispună încetarea unei practici comerciale pentru simplul motiv că această practică nu a făcut obiectul unei autorizări prealabile din partea administrației competente, fără a efectua totuși ea însăși o apreciere a caracterului neloial al practicii respective.

25 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să se stabilească, cu titlu introductiv, dacă o practică comercială precum un anunț referitor la o lichidare totală a stocului menționată la articolul 33a alineatul (1) din UWG constituie o „practică comercială” în sensul articolului 2 litera (d) din directivă și este supusă, în consecință, prevederilor acesteia din urmă.

26 În această privință, este necesar să se arate că, utilizând o formulare deosebit de largă, articolul 2 litera (d) din directivă definește noțiunea „practică comercială” drept „orice acțiune, omisiune, comportament, demers sau comunicare comercială, inclusiv publicitatea și comercializarea, efectuată de un comerciant, în directă legătură cu promovarea, vânzarea sau furnizarea unui produs către consumatori” (Hotărârea din 9 noiembrie 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, Rep., p. I-10909, punctul 17).

27 Or, măsuri de publicitate precum cele în discuție în cauza principală, care se referă la vânzarea de mărfuri către consumatori în condiții sau la prețuri avantajoase, se înscriu în mod clar în strategia comercială a unui operator economic și urmăresc direct promovarea și vânzarea acestor mărfuri. Rezultă că ele constituie „practici comerciale” în sensul articolului 2 litera (d) din directivă și intră, în consecință, în domeniul de aplicare material al acesteia.

28 Odată stabilite cele de mai sus, trebuie să se analizeze dacă dispoziții naționale precum articolul 33b și articolul 34 alineatul (3) din UWG pot intra în domeniul de aplicare al directivei în funcție de obiectivele pe care le urmăresc.

29 În această privință, este necesar să se arate că, astfel cum a statuat deja Curtea, în conformitate cu considerentul (8) al directivei, aceasta din urmă „protejează în mod direct interesele economice ale consumatorilor împotriva practicilor comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori” și asigură, astfel cum se prevede în special la articolul 1, „un nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind practicile comerciale neloiale care aduc atingere intereselor economice ale consumatorilor” (Ordonanța din 4 octombrie 2012, Pelckmans Turnhout, C-559/11, punctul 19 și jurisprudența citată).

30 Din domeniul de aplicare al directivei sunt excluse, astfel cum rezultă din considerentul (6) al acesteia, numai legislațiile interne privind practicile comerciale neloiale care dăunează „doar” intereselor economice ale concurenților sau care au legătură cu o tranzacție între comercianți (Hotărârea Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, citată anterior, punctul 21).

31 În cauza principală, astfel cum menționează instanța de trimitere, „anunțul privind lichidarea totală a stocului” în sensul articolului 33a alineatul (1) din UWG, dispoziție aplicată în litigiul principal, constituie o „practică comercială” în sensul directivei. Astfel, instanța menționată admite implicit, după cum subliniază avocatul general la punctul 38 din concluzii, că această dispoziție urmărește protecția consumatorilor, iar nu exclusiv pe cea a concurenților sau a altor actori de pe piață.

32 Pe de altă parte, articolul 33b din UWG prevede că anunțul privind lichidarea totală a stocului este licit numai dacă a făcut obiectul unei autorizări administrative prealabile. Articolul enumără de asemenea elementele care trebuie să însoțească cererea de autorizare. Articolul 34 alineatul (3) din legea menționată prevede la rândul său că, împotriva oricărei încălcări a dispozițiilor articolelor 33a-33d din UWG, se poate formula o acțiune în încetare și, în caz de vinovăție, o acțiune în despăgubire.

33 În aceste condiții, se impune constatarea faptului că dispozițiile naționale, precum articolul 33b și articolul 34 alineatul (3) coroborate cu articolul 33a alineatul (1) din UWG, care interzic, sub sancțiune, o practică comercială care nu a fost autorizată constituie măsuri de combatere a practicilor comerciale neloiale în interesul consumatorilor și, prin urmare, intră în domeniul de aplicare al directivei.

34 În aceste condiții, este necesar să se verifice dacă directiva se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în cauza principală.

35 Potrivit unei jurisprudențe consacrate, singurele practici comerciale care pot fi considerate, în temeiul reglementării naționale, neloiale fără a face obiectul unei evaluări de la caz la caz, în conformitate cu dispozițiile articolelor 5-9 din directivă, sunt cele care figurează în anexa I la directivă. În consecință, o practică ce nu figurează în această anexă poate fi declarată neloială doar în urma unei analize a caracterului său neloial potrivit criteriilor prevăzute la articolele 5-9 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 ianuarie 2010, Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, Rep., p. I-217, punctele 41-45, și Hotărârea Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, citată anterior, punctele 30-34).

36 Or, o practică comercială care constă în anunțarea unei lichidări totale a stocului, precum cea menționată la articolul 33a alineatul (1) din UWG, pusă în aplicare de un comerciant care nu dispune pentru aceasta de o autorizație prealabilă din partea administrației competente nu poate fi considerată că figurează, ca atare, printre practicile enumerate în anexa I la directivă.

37 Dintre practicile considerate neloiale în orice situație cuprinse în această anexă, trebuie abordate mai întâi cele care, în împrejurări precum cele din cauza principală, ar putea fi potențial relevante și la care au făcut referire părțile din procedura în fața Curții.

38 La punctul 4 din anexa menționată figurează practica constând în „[a] afirma că un comerciant (inclusiv practicile sale comerciale) sau un produs a fost agreat, aprobat sau autorizat de un organism public sau privat fără un temei real sau fără a îndeplini condițiile necesare pentru agrearea, aprobarea sau autorizarea obținută”.

39 Punctul respectiv nu prevede o interdicție generală a practicilor comerciale care nu au făcut obiectul unei autorizări din partea unui organ competent. Acesta vizează, dimpotrivă, cazurile specifice în care, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 93 din concluzii, reglementarea aplicabilă stabilește anumite cerințe în special cu privire la calitatea unui comerciant sau a produselor sale și prevede în această privință un regim de agreare, de aprobare sau de autorizare.

40 În același mod, nici anunțul privind lichidarea totală a stocului făcut fără a dispune de autorizația prealabilă adecvată nu poate face obiectul punctului 7 din anexa I la directivă și nu poate fi considerat o falsă declarație prin care consumatorii sunt făcuți să creadă că produsul în cauză „nu va fi disponibil decât pentru un interval de timp foarte scurt sau doar în condiții speciale pentru un interval de timp foarte scurt, pentru a determina decizia imediată a consumatorilor și pentru a-i priva de timpul de gândire necesar și de posibilitatea de a face o alegere în cunoștință de cauză”.

41 În litigiul principal nu este aplicabil nici punctul 15 din această anexă. Acest punct se referă la o practică prin care „[c]omerciantul afirmă că este pe cale să își înceteze activitatea sau să își mute sediul fără a intenționa de fapt acest lucru”. În cauza principală nu este însă vorba despre o practică precum cea vizată la punctul 15 menționat, ci despre o practică comercială pusă în aplicare fără o autorizare prealabilă din partea administrației competente.

42 Reiese din cele de mai sus că, întrucât nu este cuprinsă în anexa menționată, anunțarea lichidării totale a stocului menționată la articolul 33a alineatul (1) din UWG, pusă în aplicare de un comerciant care nu dispune de o autorizație prealabilă pentru aceasta, nu poate fi considerată, ca atare, neloială în orice situație.

43 În aceste condiții, trebuie apreciat dacă reglementarea națională amintită la punctul 33 din prezenta hotărâre nu contravine regimului instituit prin directivă.

44 Aceasta din urmă lasă statelor membre, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 44-55 din concluzii, o marjă de apreciere în ceea ce privește alegerea măsurilor naționale de combatere, în conformitate cu articolele 11 și 13 din directivă, a practicilor comerciale neloiale, cu condiția în special ca acestea să fie adecvate și eficiente și ca sancțiunile astfel prevăzute să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare.

45 Dat fiind că un control anticipat sau preventiv din partea statului membru se poate dovedi, în anumite împrejurări, mai practic și mai adecvat decât un control ulterior prin care se dispune încetarea unei practici comerciale deja puse în aplicare sau iminente, aceste măsuri naționale pot consta în special în instituirea unui regim de autorizare prealabilă, sub sancțiune, a anumitor practici al căror caracter impune un astfel de control pentru combaterea practicilor comerciale neloiale.

46 Cu toate acestea, regimul instituit prin măsurile naționale menționate, care transpun directiva, nu poate avea ca rezultat interzicerea unei practici comerciale doar pentru motivul că practica respectivă nu a făcut obiectul unei autorizări prealabile din partea administrației competente, fără să fie supusă unei aprecieri referitoare la caracterul său neloial.

47 Pe de o parte, directiva se opune unei reglementări naționale care exclude controlul, în raport cu criteriile enunțate la articolele 5-9 din aceasta, al unei practici comerciale care nu figurează în anexa I la directiva amintită.

48 Pe de altă parte, regimul instituit de directivă este ireconciliabil cu o reglementare națională în temeiul căreia practica comercială se analizează sub aspectul caracterului său neloial numai după aplicarea interdicției prevăzute pentru nerespectarea obligației de a obține o autorizație prealabilă, această practică fiind astfel, din cauza naturii sale și în special din cauza factorului timp care îi este inerent, lipsită de orice sens economic pentru comerciant.

49 Or, o reglementare națională precum cea menționată la punctul precedent ar fi echivalentă cu o interdicție generală a practicilor comerciale puse în aplicare în cadrul unui regim special, deși caracterul lor eventual neloial nu a fost nici măcar apreciat, conform jurisprudenței amintite la punctul 35 din prezenta hotărâre, în raport cu criteriile prevăzute la articolele 5-9 din directivă.

50 Rezultă din tot ceea ce precedă că directiva trebuie interpretată în sensul că se opune ca o instanță națională să dispună încetarea unei practici comerciale care nu figurează în anexa I la directivă pentru simplul motiv că practica respectivă nu a făcut obiectul unei autorizări prealabile din partea administrației competente, fără a efectua totuși ea însăși o apreciere a caracterului neloial al practicii respective în raport cu criteriile prevăzute la articolele 5-9 din directivă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) trebuie interpretată în sensul că se opune ca o instanță națională să dispună încetarea unei practici comerciale care nu figurează în anexa I la această directivă pentru simplul motiv că practica respectivă nu a făcut obiectul unei autorizări prealabile din partea administrației competente, fără însă ca această instanță să efectueze ea însăși o apreciere a caracterului neloial al practicii respective în raport cu criteriile prevăzute la articolele 5-9 din directiva menționată.

Semnături